

MARGARETA
MAGNUSSON

VEDA TEMİZLİĞİ

Geride Kalanlar için
Bir Rehber

—
Kişisel
Gelişim
—

 Doğan
novus

Margareta Magnusson, kendi ifadesiyle 80 ve 100 yaşının arasındadır. İsveç'te doğmuş ve dünyanın dört bir yanında yaşamıştır. Beckman Tasarım Okulu mezunudur ve sanat eserleri Hong Kong'dan Singapur'a birçok yerde sergilenmiştir. Beş çocuğu vardır ve Stockholm'de yaşamaktadır.

VEDA TEMİZLİĞİ

Geride Kalanlar İçin Bir Rehber

Orijinal adı: The Gentle Art of Swedish Death Cleaning: How to Free Yourself and Your Family from a Lifetime of Clutter

© 2017, Margareta Magnusson

Yazan: Margareta Magnusson

İngilizceden çeviren: Kemal Küçükgedik

Yayına hazırlayan: Kevser Aycan Aşkım Saroğlu

Türkçe yayın hakları: © 2022 Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz. Bu kitabın Türkçe yayın hakları Anatolialit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır.

1. baskı / Eylül 2024 / ISBN 978-625-6057-05-0

Sertifika no: 44919

Kapak ve sayfa tasarımı: Yeşim Ercan Aydın

Baskı: Yıkılmazlar Basın Yayın Prom. ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.

15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad. No: 62/B Güneşli - Bağcılar - İSTANBUL

Tel: (212) 515 49 47

Sertifika no: 45464

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Veda Temizliği

Geride Kalanlar İçin Bir Rehber

Margareta Magnusson

DOĞAN KİTAP
ÖRNEKTİR

İçindekiler

Önsöz	13
Veda temizliği hüzünlü değildir.....	15
Bu kitabı neden yazıyorum?.....	19
Değerli zaman ve ebeveynlere yardım	21
Nasıl başlamalı?.....	25
Neler kalsın, neler gitsin?.....	27
Ayır ve düzenle	28
Daha fazla düzenleme	31
Anahtarı saklayan sizseniz “anahtarı sakla” oyunu eğlenceli değildir.....	32
Çok iyi bir yaklaşım.....	35
Mutlu insanlar	37
Üçüncü veda temizliğim.....	39
Kendi başınıza veda temizliği.....	41
Veda temizliğini nasıl konuşmalı?	43
Sadece mutlu anları sayın.....	46

Küçük iyimser.....	48
Kendinizi unutmayın	51
Daha küçük bir yere yerleşmek	53
Yeni alanınızı belirlemek	55
Yuva	57
Toplamak ve diğer şeyler hakkında birkaç düşünce.....	59
Mutfak	67
Şeyler, şeyler ve daha çok şeyler.....	75
Eğer sırrınız varsa sır olarak kalsın (veya gizli, tehlikeli şeyler için veda temizliği yapmak)	77
İstenmeyen hediyeler	82
Koleksiyonlar, koleksiyoncular ve istifçiler	84
Bahçede.....	87
Evcil hayvanlar	90
En sonunda: Fotoğraflar.....	96
Kurtulamayacağınız şeyler.....	100
Atılacaklar kutusu.....	102
Mektuplar ve notlar	104
Yazılı şeyler	107
Küçük kara defterim.....	109
Veda temizliği sizin için olduğu kadar (veya daha ziyade) sizden sonra gelenler içindir.....	111
Bir insanın hayat hikâyesi.....	114
Hayattan sonra	115
Teşekkürler	117
Yazar hakkında.....	118

Beş çocuğuma

DOĞAN KİTAP
ÖRNEKTİR

“Eğer yapabilirsiniz evinizi düzenlemek en rahatlatıcı eylemlerden biridir ve faydaları saymakla bitmez.”

Leonard Cohen

DOĞAN KİTAP
ÖRNEKTİR

Önsöz

Kesin olarak bildiğimiz tek şey bir gün öleceğimizdir. Ama o gün gelene dek birçok şey yapabiliriz.

Bu kitabı size belki çocuğunuz, belki de sizinle ve benimle benzer bir durumu yaşayan biri verdi. Kim bilir, belki içinizde bir yere dokunduğu için kendiniz aldınız. Bunun bir sebebi var. Ömrünüz boyunca harika şeyler biriktirdiniz; ailenizin ve yakınlarınızın değerlendiremeyeceği, ilgilenmeyeceği şeyler...

Sevdiklerinizin sizi hüznle değil, sevgiyle hatırlamalarına yardım edeyim.

M.M.

Veda temizliği hüzünlü değildir

Ben veda temizliği yapıyorum veya İsveçcede dediğimiz gibi: *döstadning*. *Dö* ölüm demek, *stadning* de temizlik. İsveçcede bu, dünyadan ayrılma vaktinizin yaklaştığını hissettiğinizde evinizdeki gereksiz şeyleri ayıklayıp düzenlemeyi belirten bir terim.

Bunu size anlatmam gerekiyor çünkü bu çok önemli. Sonuçta ölüm hepimizin bir gün yüzleşmesi gereken bir şey olduğu için belki size birkaç ipucu verebilirim. Artık onlardan ayrıldığımızda sevdiklerimize zaman kazandırmak istiyorsak gerçekten de bunu yapmalıyız.

Veda temizliği nedir? Benim için veda temizliği eşyalarımı inceleyip artık istemediklerimden nasıl kurtulacağıma karar vermek demek. Etrafınıza bir bakın. Eşyalarınızın birçoğu o kadar uzun zamandır sizinle ki belki de artık onları görmüyor, değer vermiyorsunuz bile.

Döstadning terimi yeni olabilir ama *döstadning* eylemi o kadar da yeni sayılmaz. Sizin veya bir başkasının, hayatınızı kolaylaştırmak için köşe bucak temizlik yapıp kalabalıktan kurtuluşunuzu anlatacak bir kelime. İlla ölümle veya yaşıınızla ilgili olmak zorunda değil ama genellikle öyledir. Bazen bir bakmışsınız, çekmeceleri veya dolap kapaklarını kapatmakta zorlanı-

yorsunuz. Otuzlarınızda bile olsanız harekete geçme zamanı gelmiş demektir. Böylesi bir temizliğe de *döstadning* denebilir, ölüm sizden yıllarca uzakta olsa bile.

Ben kadınların oldum olası ölüm temizliği yaptığını düşünüyorum ama kadınların bu uğraşları yıllarca umursanmadı, takdir edilmedi. Benim neslim ve benden önceki nesil söz konusu olduğunda, ölüm temizliğini kadınlar ilk önce kocaları için sonra da kendileri için yapar. Normalde insan “sonra etrafı bir temizlese” dese de burada “önce etrafı bir temizlemek”ten bahsediyoruz... Ölmeden önce.

Bazı insanlar ölümü anlayamaz. Ve bu insanlar arkalarında bir dağınıklık bırakır. Ölümsüz olduklarını mı düşünüyorlardı acaba?

Birçok yetişkin çocuk, ebeveynleriyle ölümü konuşmak istemez. Korkmaya gerek yok. Hepimiz ölümü konuşmalıyız. Eğer konuşmak zor geliyorsa, ölüm ya da veda temizliğini konuşmaya başlamanın daha incelikli bir yolu bulunabilir.

Önceki gün oğluma ölüm temizliği yaptığımı ve bu konuda bir kitap yazdığımı söyledim. Hüzünlü bir kitap olup olmadığını ve yazarken üzümlüp üzülmeydiğimi sordu.

Hayır, hayır, dedim. Hiç hüzünlü değil. Ne bu temizliği yapmak ne de bu kitabı yazmak üzüyor beni.

Bazen kurtulmak istediğim bazı şeylerin kıymetini bilmediğim için rahatsız oluyorum. Çoğunun bana epey faydası dokundu. Ancak sonradan farkına vardım ki onlarla son bir kez daha vakit geçirip onlardan kurtulmak da kıymetli.

Her eşyanın bir tarihi vardır ve bu tarihi hatırlamak eğlencelidir. Gençliğimde bir eşyanın hayatımdaki yerini, nereden geldiğini veya ne zaman, nasıl elime geçtiğini düşünecek vaktim olmazdı. Veda temizliği ile büyük bir temizlik yapma arasındaki fark sadece verilen vakittir. Veda temizliği yerleri silmek veya toz almak değildir, günlük hayatınızın daha pürüzsüz geçmesini sağlayan kalıcı bir düzenleme biçimidir.

Şimdi Stockholm'de dolaşip şehrin sunduklarının keyfini çıkarmadığım zamanlarda evimde oturup evimin keyfini çıkarabiliyorum. Bu da benim hayatımın bir yansıması.

Dünya stresli bir yer. Seller, yanardağlar, depremler, yangınlar ve savaşlar birbirlerini izler. Medyayı izlemek veya gazeteleri okumak beni depresyona sokuyor. Dünyadan gelen negatif haberlerin üstesinden iyi arkadaşlar, doğada yeni deneyimler, müzik, güzel şeyler ya da bizim kuzeyli iklimimizde nadir görülse de güneşli bir günün tadını çıkararak gelmezsem kurur giderim.

Asla ama asla hüzünlü bir şey yazmak istemiyorum; dışarıdaki dünya zaten yeterince kederli. Bu yüzden sözlerimi ve düşüncelerimi eğlenceli ve yardımsever bulacağınızı umuyorum. Hatta esprili...

Kendi veda temizliğinizi yapmak gerçekten zor olabilir. Belki de bir sebeple evinizi küçültmeniz gerekiyor, belki tek başına kaldınız veya bir bakımevine gitmeniz gerekiyor. Bu tür durumlar er veya geç çoğumuzun başına gelir.

Eski eşyalarınızı toplayıp en son ne zaman kullandığınızı hatırlamak ve bazılarına elveda demek çoğumuz için zordur. İnsanlar atmaktan ziyade istiflemeyi sever.

Başkaları için o kadar çok kez veda temizliği yaptım ki, bir başkasının benim veda temizliğimi yapmasına asla izin vermem.

Birisi aramızdan ayrıldıktan sonra işler inanın yeterince karmaşık olur. Aynı eşyayı istediği için kavgaya tutuşan kardeşler hakkında birçok hikâye vardır. Bu tür şeylerin yaşanmasına hiç gerek yok; önceden plan yapıp bu tür nahoş olayların gerçekleşme ihtimalini azaltabiliriz.

Örneğin bende, babamın anneme uzun zaman önce verdiği harika bir bilezik vardı. Annem vasiyetinde bileziği bana bırakmıştı. Çocuklarımın arasında bilezik yüzünden gelecekte yaşanabilecek anlaşmazlıkları engellemenin en kolay yolu onu satmaktı! Bence bu harika bir fikirdi.

Satma fikrini çocuklarımla konuşunca onlar da bana hak verdi. Her birine annemden babamdan kalan bir eşya vermiştim. Hem sonuçta bilezik bana aitti, istediğimi yapabiliydim. Beş çocuğumla bir bileziği eni konu tartışmak bana mantıksız gelmişti. Veda temizliği zaman kazandırır.

DOĞAN KİTAP
ÖRNEKTİR

Bu kitabı neden yazıyorum?

Şu anda seksen ile yüz yaşımın arasında bir yerlerdeyim. İlerlemiş yaşımın sorumluluğu gereği size deneyimlerimden bahsetmek istiyorum çünkü veda temizliği felsefesini hepimizin bilmesi gerektiğini düşünüyorum. Ebeveynlerinizin, arkadaşlarınızın veya ailenizin yaşlanması veya kendiniz için ölüm temizliği yapma vaktinin gelmesi önemli değil.

Kendi ülkemde ve yurtdışında on yedi kere ev değiştirdim; bu yüzden ev taşırken, yurtdışına çıkarken veya öte dünyaya yolculuk ederken nelerin kalıp nelerin gitmesi gerektiğini iyi bilirim.

Her ne kadar genellikle kocalarından, partnerlerinden daha uzun yaşadıkları için veda temizliğini daha çok kadınlar yapsa da bazen kocalar tek başına kalır, babamın başına geldiği gibi.

Bir insan bir evde yıllarca yaşadıysa, çocuklarının, akrabalarının ve misafirlerinin o evde kaldığında rahat ettiğini gördüyse, genellikle de çok meşgul olduğundan, evdeki eşyaları azaltmayı aklından bile geçirmez.

Böylece evdeki eşyaların sayısı yıllar içinde artar. Birden durum çığırından çıkabilir ve bu eşyaların yükü epeyce yorucu olabilir.

Tüm bu eşyaların getirdiği yorgunluğu bir gün aniden derinden hissedebilirsiniz. Birileri hafta sonu veya akşam yemeği ziyaretini iptal edince hayal kırıklığına uğramak yerine minnettar olursunuz çünkü misafir gelecek diye evi temizlemek için fazlasıyla yorgunsunuzdur. Uğraşmanız gereken çok şey vardır. Artık yaşam şeklinizi değiştirme vaktiniz gelmiştir ve başlamak için asla geç değil.

DOĞAN KİTAP
ÖRNEKTİR

Değerli zaman ve ebeveynlere yardım

Elbette bugün her şey benim gençliğimde olduğundan farklı. Daha iyi demiyorum. Ancak bugünün hızı daha farklı. Birçok genç aile, önemli olduğunu düşündükleri şeylere vakit ayırabilmek için hayatlarını en ince ayrıntısına dek planlamak zorunda.

Kendinizin vakit ayırıp ilgilenmediğiniz bir şeye bir başkasının vakit ayırmak isteyeceğini, ayırabileceğini sanmayın. Sizi ne kadar severlerse sevsinler, bu görevi onların sırtına yüklemeyin.

Annemin ölümünden sonra ailemin dairesini boşaltmam gerektiğinde ilk kez veda temizliği yapmıştım. Ebeveynlerim kırk altı yıldır evliydi ve babam daha küçük bir daireye taşınacağı zaman her şeyle tek başına uğraşabilecek durumda değildi. Yeni evinde rahat edebileceği tüm eşyaları, nevresimleri, kap kacağı, ıvır zıvırı ve resimleri birlikte seçtik.

Annem gayet düzenli, bilge ve gerçekçi bir kadındı. Bir süredir hastaydı ve sanırım çok vaktinin kalmadığını anlayıp kendinden sonrası için plan yapmaya başlamıştı.

Evi temizlemeye başladığımda giysilere ve diğer birçok şeye iliştirilmiş notlar bulmaya başladım: Ne yapılması gerektiğini açıklayan küçük el yazısı talimatlar. Bazı kutular hibe edilecekti; bazı kitaplar asıl sahiplerine geri verilecekti. Eski bir binicilik kıyafetinin yakasına iliştirilmiş not giysinın Tarih Müzesi'ne bağışlanmasını söylüyordu. Ayrıca müzede kiminle iletişime geçeceğim de yazılıydı.

Her ne kadar bu talimatlar özellikle benim için yazılmasa da beni rahatlattı. Annemin yanımda olduğunu hissettim. Gerçekten kendi veda temizliğinin bir kısmını yapmıştı. Minnettardım ve annem öldükten sonra sevdiklerimizin işini kolaylaştırmak için nasıl sorumluluk alabileceğime dair bana harika bir örnek oldu.

O sıralarda beş çocuğum on bir ila bir yaşlarındaydı, o yüzden çok meşguldüm. Zamanım olmadığı için babamın yeni, küçük evinde ihtiyaç duymadığı veya istemediği eşyaların satılması için bir mezat şirketiyle anlaştık. Bir mezat şirketi kulağa pahalı gelebilir ama aslında değildir. Mezatçı komisyonunu satılan mallardan alır, bu yüzden bizim cebimizden para da çıkmadı. O koşullardaki en iyi seçenek buydu. Size yardım edecek kardeşleriniz ya da arkadaşlarınız yoksa mezat şirketleri harika bir seçenek.

Mezat şirketinin halletmesi gereken çok şey vardı. Hatırladığım kadarıyla başladıktan sonra çok hızlı ilerledi her şey. Nakliyeciler ayırdığım eşyaları sonsuza dek götürmeden önce bazılarını durdurmak zorunda kaldım. Ancak mezatlara fazladan birkaç eşya gitmiş de olsa çok dert etmedim. İlgilenmem gereken daha acil ve önemli –çocuklarıminın ihtiyaçları, babamın taşınma konusunda düşündükleri ve karısını yani annemi kaybettiğimiz gerçeği– çok şey vardı; bu yüzden maddi şeylerle ilgilenecek fazla vakit yoktu.

Zaten babamın yeni evinde ihtiyaç duyacağı kap kacak gibi temel ihtiyaç eşyalarının bir yere gitmediğinden emin olmuş-

Mutlu anlara odaklanmanıza ve evinizi düzenlemenize yardım eden pratik bir rehber.

Veda Temizliği alışılmadık bir kitap. Size evinizdeki tozu, kiri nasıl süpürüp temizleyeceğinizi anlatmıyor. Sevdiklerinize veda etmeden önce evinizi derleyip toparlamanızı ve onlara daha az iř çıkarmanızı hedefleyen bir yöntem. *Veda Temizliği*, kimseye veda etmeden önce hayatınızdan gereksiz dağınıklıkları çıkarmanızı ve daha rahat ve ferah bir şekilde yaşamanızı sağlayabilecek bir kitap.

Margareta Magnusson, neşeli üslubu ve bilgeliğiyle, isteyen herkesin uygulayabileceği bir minimalizmi anlatıyor. Hangi tür eşyalardan daha rahat kurtulabileceğinizi (giyilmeyen kıyafetler, istenmeyen hediyeler), hangilerini saklamak isteyebileceğinizi (fotoğraflar, hatıralar) ve en gereksiz eşyaları nerelerde bulabileceğinizi (ardiyeler, tavan araları, bodrumlar) anlatıyor. Kullanılmayan kabloların saklandığı o kutudan kurtulduğunuz zaman daha rahat ve özgürce yaşayabileceksiniz.

Gereksiz eşyalardan kurtulun, mutlu anlar biriktirin.

Çeviren: Kemal Kgedik

